

den Sum, som der findes, med saa stort et Beløb, som gennemsnitlig aarlig indkommer ved Stadfastelse af Høstpagter. Hvor stort dette Beløb er, veed jeg ikke. Dersom den ærede Minister havde været tilstede, er det muligt, at han vilde have kunnet oplyse det; jeg tror imidlertid med Vished at kunne sige, at der er et Beløb, der vil kunne skrives med tre Taltegn. Det er et høist ubetydeligt Beløb i finantsiel Henseende, saa at der kun er Spørgsmaal om et meget ringe Offer fra Statskassens Side. Jeg tror heller ikke, at den høitærede Finantsminister vilde have nogen Betænkning ved at gjøre en saa ringe Stattenedsfættelse; men ved dette ringe Offer vilde man opnaa noget meget Betydeligt i moralsk Henseende. Jeg tør vel efter de Forhandlinger, der tidligere have fundet Sted her i Thinget, gaa ud fra, at man fra alle Sider vil være enig om det Unselige i, at Afdgangen til at afslutte Høstpagter gjøres saa let som mulig, saa at ogsaa mindre Bemidlede kunde faae Leilighed til at afslutte Høstpagter. Da denne Forhandling har været saa længe, og da der er Udsigt til endnu et femte Møde, skal jeg indskrænke mig til disse saa Bemærkninger, hvor fristende det end iøvrigt kunde være at gaa ind paa almindelige Betragtninger. Jeg har ikke begyndt med at love, at jeg vilde være kortfattet; thi jeg har lagt Mærke til, at ærede Medlemmer, der begynde saaledes, sjelden holde Østet; jeg vil hellere slutte med at sige, at jeg tror, at jeg har været kort.

Bagger: Det er kun en kort Bemærkning, jeg ønsker at gjøre i Anledning af forskellige Udtalelser, der ere faldne her i Thinget, navnlig fra Ministerbordet, Udtalelser, vedrørende det Resultat i finantsiel Henseende, der kan antages at komme til at foreligge paa Basis af det af mig og to andre ærede Medlemmer indbragte Lovforslag til Nedfættelse af Stempelafgiften. Jeg skal først bemærke, at forsaavidt den høitærede Finantsminister igaar udtalte som en Slags Anke, at der i det forelagte Lovforslag savnedes Oplysning om, hvor stor en Forsvinden af Indtægter Lovforslaget vil bringe, tror jeg ikke, at denne Anke er fuldt berettiget. Vi pleie jo ikke i Lovforslag, der indbringes ved privat Initiativ, at lade medfølge Motiver, indeholdende Oplysninger i saa Henseende, og jeg formener derhos, at det indbragte Lovforslags første Behandling vil være det rette Sted til at oplyse og til at diskutere den finantsielle Betydning af Forslaget; men paa egne og Medforslagsstilleres Begne ønsker jeg dog allerede her haabe af Hensyn til de faldne Udtalelser og af Hensyn til, hvad der endnu mulig ved Finantslovens første Behandling kunde fremkomme vedrørende dette Punkt, at fremhæve, at vi have tænkt os, at Lovforslaget vilde medføre en Nedfættelse i Statsindtægter af noget over

1 Million Kr., altsaa et Resultat, der omtrent falder sammen med det, som den høitærede Finantsminister har ment vilde fremkomme af Forslaget. Jeg oplyste i saa Henseende ved Lovforslagets Forelæggelse, at der nu er kalkuleret for det kommende Finantsaar 2,369,000 Kr. som Bruttoindtægten af Stempelgebyrerne, og jeg tilføjer, at vi havde tænkt os at gaa ned med et Beløb, der paa ingen Maade skulde naae op til det Halve af den nu beregnede Indtægt, idet vi nemlig have forment at burde sætte os paa det Standpunkt at søge at tilveiebringe et Resultat, der vilde give omtrent det samme Beløb af Stempelindtædterne som det, der blev beregnet at ville indkomme efter den nugældende Lovs Krafttræden, altsaa den 1ste April 1862. Dengang blev der for Finantsaaret 1862—63 kalkuleret en Bruttoindtægt af 650,000 Rdl. eller 1,300,000 Kr., og vort Standpunkt nu er, som sagt, dette at ville ned igjen omtrent til dette Beløb. Vi tro, at dette Standpunkt er saa meget mere holdbart, som det tør forventes, at der ogsaa fremtidig — ligesom efter 1861 — vil finde en Stigning Sted i disse Indtægter. Allerede for Finantsaaret 1863—64 paaregnedes et Overskud af henimod 1,350,000 Kr., og Stigningen af de nævnte Indtægter er nu gaaet op til over 1 Million Kr., saaledes som allerede af mig paavist ved Forslagets Forelæggelse. Selvsølgelig er det Resultat, vi have ment at naae ved Lovforslaget, rent kalkulatorisk, og større Forbring kan vist ikke stilles til en finantsiel Lov, der indbringes ved privat Initiativ, idet vi jo ikke raade over et saadant Materiale eller Personale som Ministeriet. Udtalelserne fra Ministerbordet vise imidlertid, at vi vist i det Hele have set rigtig ved Angivelsen af det forventede finantsielle Resultat af vort Forslags Vedtagelse, og jeg har som sagt ligesom mine Medforslagsstillere ment allerede nu at burde fremhæve det Standpunkt, hvorpaa vi have stillet os i saa Henseende, og fra hvilket Lovforslaget er udarbejdet.

Suel: Da det foreliggende Lovforslag allerede er blevet saa grundig og alsidig drøftet fra mange forskellige Sider, kan jeg i Mangt og Meget henholde mig til, hvad der er fremsørt. Jeg skal dog sige, at det Standpunkt, hvorpaa jeg nærmest staar med Hensyn til dette Lovforslag, er det, som er antydet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg); det forekommer mig, at den Udsigt, det ærede Medlem gav over vor finantsielle Status, saaledes som den foreligger her, var sund og klar, og at de Resultater, han uddrog deraf, ogsaa stemmer med, hvad sund Sands tilsiger. Endogaa i hans politiske Betragtninger — og politiske Betragtninger pleie jo fra de mere fremragende Medlemmer at blive gjort gjældende ved Finantslovens første Behandling — maa jeg erklære mig